

Värmdö kommun

134 81 Gustavsberg

[08-570 470 00](tel:08-57047000)

varmdo.kommun@varmdo.se

www.varmdo.se

Ägarpolicy och gemensamma ägardirektiv för Värmdö kommuns bolag

Diarienummer: 2023KS/0245

Beslutsdatum: 2011-10-26

Lagstadgat styrdokument: Nej

Beslutsnivå: Kommunfullmäktige

Ersätter styrdokument: 2017KS/0490

Senast reviderat: 2015-04-29, 2017-03-29,
2017-12-13, 2023-04-19

Ansvar: Kommunstyrelsen

Gäller fr.o.m: 2023-04-19

Uppföljning: Årligen

Innehåll

Inledning.....	3
Syfte och omfattning.....	3
Ägarstyrning och rollfördelning.....	4
Kommunfullmäktige	4
Kommunstyrelsen.....	5
Bolagsstämma.....	6
KIVAB.....	6
Bolagsstyrelserna.....	7
Verkställande direktör	8
Bolagsordning	8
Gemensamma ägardirektiv	8
Tillämpliga lagar och krav på kommunala bolag.....	9
Arbetsordning.....	9
Affärsplan och detaljbudget	10
Styrdokument	10
Frågor av principiell beskaffenhet.....	10
Ärendeberedningsgång i kommunkoncernen.....	10
Kommunikation, varumärke och grafisk profil.....	11
Insyn för kommunstyrelsen.....	11
Verksamhetsplanering och rapportering.....	11
Årsredovisning	11
Granskningsrapport.....	12
Lön, pensionsvillkor och övriga villkor	13
Särskilda ägardirektiv	13
Tvister	14
Ikraftträdande.....	14

Förkortningar av lag	
KL	Kommunallag (2017:725)
ABL	Aktiebolagslag (2005:551)
ÅRL	Årsredovisningslag (1995:1554)

Inledning

Värmdö kommun har valt att bedriva delar av sin verksamhet i bolagsform. Bolagen är en del av den kommunala verksamheten och organiseras i en koncernstruktur där kommunen är ägare av förvaltningsbolaget Kommunhuset i Värmdö AB (KIVAB) som i sin tur är hel- eller delägare i koncerns övriga bolag.

Kommunallagen ställer krav på kommunalt inflytande och kontroll över all kommunal verksamhet, även den som ägs och bedrivs i bolagsform. Liksom verksamhet som bedrivs i förvaltningsform, ska den generera nytta för kommunen och dess medborgare. De kommunalt ägda bolagen representerar stora tillgångar som kommunfullmäktige har ett politiskt och ekonomiskt ansvar för, vilket kräver en löpande uppsikt över bolagens utveckling, resultat och ställning.

Syfte och omfattning

Ägarpolicyn anger principer för ägarstyrningen i Värmdö kommun och syftar till att förtydliga rollen mellan kommunen som ägare, KIVAB och dotterbolagen.

Genom de gemensamma ägardirektiven konkretiserar kommunfullmäktige sin styrning av de kommunala bolagen. De gemensamma ägardirektiven ska tillämpas av Värmdö kommuns helägda bolag. I delägda bolag tillämpas de gemensamma ägardirektiven i relevanta delar. Relevansen ska avgöras i samråd med övriga ägare.

Utöver de gemensamma ägardirektiven styrs kommunens bolag även genom bolagsordningar, specifika ägardirektiv, av kommunfullmäktige fastställda styrdokument och andra direktiv, förekommande avtal mellan kommunen och bolagen samt ett gemensamt stödmaterial i form av mallar och anvisningar.

Ägarstyrning och rollfördelning

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige har det yttersta ägaransvaret för de kommunala bolagen (10 kap. KL).

Kommunfullmäktiges roll som ägare är fastställd i respektive bolags bolagsordning.

I delägda bolag ska kommunfullmäktige i en omfattning som är rimlig med hänsyn till andelsförhållandena och verksamhetens art se till att utöva det formella ägaransvaret. För delägda bolag föreskrivs även kommunfullmäktiges roll i aktieägaravtal.

Ansvarvaret innebär att fullmäktige ska:

Ägaransvar	Förtydligande
Fastställa det kommunala ändamålet med verksamheten.	10 kap. 3 § 1 p KL. Det kommunala ändamålet med verksamheten måste stå i överensstämmelse med den kommunala kompetensen enligt kommunallagen eller enligt specialförfattning. Bolagisering av kommunal verksamhet innebär inte att den kommunala kompetensen kan utökas. Självkostnadsprincipen och förbudet mot spekulativ näringsverksamhet gäller alla bolag.
Fastställa bolagsordningar för de kommunala bolagen och säkerställa att bolagsordningarna anger: <ul style="list-style-type: none"> • det fastställda kommunala ändamålet och de kommunala befogenheter som utgör ram för verksamheten, • att fullmäktige får ta ställning innan beslut av principiell beskaffenhet, eller av större vikt fattas i bolagens verksamheter. 	10 kap. 3 § 2 p och 4 p KL. Bolagsordningarna ska beredas av KIVAB.
Tillsätta styrelser genom att utse samtliga styrelseledamöter och besluta om styrelseordföranden.	10 kap. 3 § 3 p KL. Styrelser kan tillsättas med enbart förtroendevalda ledamöter, eller med både förtroendevalda och ledamöter med bransch- eller annan fackkompetens. Det är kommunfullmäktige som ansvarar för att säkerställa mandat och förutsättningar för styrelser att tillvarata bolagens och ägarens intressen samt aktivt verka inom givna ramar. Styrelseledamöter ska inte ha några operativa

	funktioner i bolaget.
Utse minst en lekmannarevisor per bolag	10 kap. 3 § 5 p KL.
Säkerställa att de helägda bolagen ger allmänheten insyn i den verksamhet som genom avtal lämnas över till privata utförare. Verka för att allmänheten ska ha rätt att ta del av handlingar hos delägda bolag enligt de grunder som gäller för allmänna handlingars offentlighet.	10 kap. 3 § 6 p och 4 § KL.
Fastställa gemensamma ägardirektiv för bolagen samt specifika ägardirektiv för dotterbolagen och KIVAB.	De gemensamma ägardirektiven upprättas i samråd med KIVAB. De specifika ägardirektiven ska upprättas i samråd med bolagen för att dessa ska kunna ta ansvar för de uppgifter som i samförstånd lagts på dem.
Ge direktiv om arvoden och ersättningar till de enskilda styrelseledamöterna.	Arvoden och ersättningar fastställs av bolagsstämman och ska redovisas i not i årsredovisningen.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har ingen styrande ägarroll utan utövar uppsiktsplikt över de kommunala bolagen (se kommunstyrelsens reglemente § 9 och §§ 35-37). Ansvaret innebär att kommunstyrelsen ska:

Ansvar	Förtydligande
Löpande hålla sig informerad om bolagens verksamhet och hur bolagen förhåller sig till det kommunala ändamål, ekonomi, av kommunfullmäktige beslutade mål, styrdokument och direktiv samt gällande lagstiftning.	10 kap. 3 § och 6 kap. 1 § KL. Kommunstyrelsen ska ha regelbundna möten med bolagsledningarna för att säkerställa att styrelsen har tillräckligt med information om bolagen för att fullgöra sin uppsiktsplikt. När kommunstyrelsen har uppsiktsaktiviteter som inte hela kommunstyrelsen deltar i ska rapportering av väsentlig information ske till hela kommunstyrelsen genom protokoll eller minnesanteckningar. Om styrelsen finner att något förhållande i ett bolag inte är förenligt med reglerna i 10 kap. 2-6 §§ KL ska styrelsen lämna förslag till fullmäktige om nödvändiga

	<p>åtgärder.</p> <p>Inom ramen för uppsiktsplikten kan kommunstyrelsen även lämna råd och anvisningar om bolagens verksamheter.</p>
<p>Årligen pröva och fatta beslut om huruvida verksamheten varit förenlig med det kommunala ändamålet och utförts inom ramen för den kommunala kompetensen.</p>	<p>6 kap. 9 § KL.</p> <p>Prövningen ska baseras på följande underlag:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Periodisk informationsgivning genom regelbundna möten med bolagsledningen, delårsrapporter och årsredovisning. • Beslut av bolagsstyrelse och verkställande direktör (protokoll). • Styrdokument som bolagsordning och ägardirektiv. • Revisorsuttalanden. <p>Om styrelsen finner att verksamheten inte varit förenlig med det kommunala ändamålet och utförts inom ramen för den kommunala kompetensen ska den lämna förslag till fullmäktige om nödvändiga åtgärder.</p>
<p>Säkerställa att de gemensamma ägardirektiven till bolagen samt det specifika ägardirektivet för KIVAB fastställs och att dessa är aktuella.</p>	<p>De gemensamma ägardirektiven och det specifika ägardirektivet för KIVAB ska samberedas med KIVAB.</p>
<p>Utse ombud till bolagsstämmorna och utfärda direktiv till dessa.</p>	<p>Kommunstyrelsen ska tillvarata kommunens intressen vid bolagsstämmor och andra likartade sammanträden i de bolag som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intresse i.</p> <p>Om instruktionen omfattar hur ombudet ska rösta i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars större vikt är rätten att utfärda instruktion förbehållen kommunfullmäktige.</p>

Bolagsstämma

Bolagsstämman är ett bolags högsta beslutande organ. De beslut som Fullmäktige fattat rörande t ex styrelseledamöter och ägardirektiv framförs av ägarens ombud vid bolagsstämman, varvid de fastställs för bolaget.

KIVAB

Kommunhuset i Värmdö (KIVAB) har den operativa ägarrollen i bolagskoncernen vilket innebär att KIVAB leder och samordnar kommunens verksamheter i bolagsform för optimalt resursnyttjande och god måluppfyllelse. Ansvaret innebär att KIVAB ska:

Ansvar	Förtydligande
Säkerställa att dotterbolagen styrs i enlighet med kommunfullmäktiges mål, bolagens ändamål, gemensamma och specifika ägardirektiv, ekonomiska direktiv och övriga direktiv från kommunfullmäktige.	
Svara för att de specifika ägardirektiven för dotterbolagen är aktuella.	Ägardirektiven fastställs av kommunfullmäktige, men ska beredas av KIVAB. De specifika ägardirektiven ska samberedas med dotterbolagen.
Fortlöpande bedöma koncernens ekonomiska situation och se till att bokföringen, medelsförvaltningen och koncernens ekonomiska förhållanden kan kontrolleras på ett betryggande sätt.	8 kap. 4 § 2-3 st ABL.
Tillse att koncernens riskexponering är väl avvägd och att koncernen har en god intern kontroll.	
Avgöra om en fråga som väckts av ett dotterbolag är av principiell beskaffenhet eller av större vikt och därmed ska hanteras av kommunfullmäktige.	

Bolagsstyrelserna

Bolagsstyrelserna i samtliga kommunala bolag ansvarar för bolagets ekonomi, organisation och förvaltning. Ansvaret kan inte överlätas på annan part. Ansvaret innebär att bolagsstyrelserna ska:

Ansvar	Förtydligande
Tillse att bolagets verksamhet bedrivs i enlighet med ändamål och riktlinjer för bolaget och de mål som kommunfullmäktige fastställt.	
Säkerställa att bolaget har en adekvat strategi för att nå verksamhetsmålen, att bolaget har en effektiv ledning och att verksamheten är hållbar.	Bolagsstyrelser har därmed både en kontrollerande och styrande funktion.
Fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och se till att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska förhållanden kan kontrolleras på ett betryggande sätt.	8 kap. 4 § 2-3 st ABL.

Tillse att bolagets riskexponering är väl avvägd och att bolaget har en god intern kontroll.	
Ta fram arbetsordning, attestordning, affärsplan och detaljbudget.	Styrdokumentet ska vara utformade i enlighet med gemensamma ägardirektiv.

Verkställande direktör

Det är verkställande direktör (VD) och företagsledning som leder den löpande verksamheten enligt styrelsens instruktion. Ansvaret innebär att:

Ansvar	Förtydligande
Tillse att bolagets bokföring fullgörs i överensstämmelse med lag och att medelsförvaltningen sköts på ett betryggande sätt.	8 kap. 29 § 3 st ABL.
Bereda styrelsens sammanträden i samråd med styrelseordföranden	
Ansvarar för att förse styrelsen med den information om bolaget och dess verksamhet samt det underlag i övrigt styrelsen behöver för att kunna fatta väl underbyggda beslut.	8 kap 4 § 2 st ABL och 8 kap. 21 § 2 st ABL. I enlighet med kommunens beslutade mall för tjänsteskrivelser ska beslutsunderlag redogöra för bakgrund, tydligt beskriva ärendet, tillhandahålla utförliga kostnadskalkyler samt konsekvensanalyser.

Bolagsordning

Bolagsordningen lägger grunden för bolagets existens. I den anges följande:

- föremål för bolagets verksamhet
- det kommunala ändamålet
- grundläggande regler för aktiekapital, styrelsesammansättning, räkenskapsår och vilka ärenden som ska förekomma på ordinarie stämma.

Bolagsordningen beslutas av kommunfullmäktige och antas av respektive bolags bolagsstämma.

Gemensamma ägardirektiv

De gemensamma ägardirektiven gäller för alla bolag och ska beslutas på kommunfullmäktige och överlämnas via ombud till bolagsstämman för antagande. Direktiven som antas på bolagsstämman är bindande för bolaget och dess ledning.

Tillämpliga lagar och krav på kommunala bolag

Kommunala bolag behöver utöver aktiebolagslagen förhålla sig till kommunallagen. Det innebär att de kommunala bolagen omfattas av de kommunalrättsliga självkostnads-, likställighets-, och lokaliseringsprinciperna om inte verksamheten enligt lag eller praxis är undantagen från dessa krav. Helägda bolag och bolag där kommunen innehar rättsligt bestämmande inflytande omfattas undantagslöst av offentlighetsprincipen samt lagen om offentlig upphandling.

Arbetsordning

Styrelserna i bolagen ska fastställa en skriftlig arbetsordning för sitt eget arbete och en beskrivning av hur arbetsfördelningen mellan styrelse och VD ska se ut. I arbetsordningen för styrelsen ingår även att utforma ett årligt program för styrelsearbetet.

Arbetsordningen ska innehålla följande:

- Antal ordinarie styrelsemöten per år samt plats och tid för styrelsens sammanträden
- Vilka ärenden som tas upp vid styrelsens konstituerande sammanträde
- Återkommande ärenden
- Planering för vid vilka sammanträden särskilda ärenden ska tas upp
- Hur kallelse, handlingar och protokoll hanteras
- Hur ordförandeskap vid sammanträdena hanteras
- Suppleanters närvarorätt
- Hur styrelsen fattar beslut
- Hur extra sammanträden hanteras
- Hur och när utvärdering av styrelsens arbete och VD genomförs
- Arbetsfördelning inom styrelsen
- Arbetsfördelning mellan styrelse och VD
- VD:s information och rapportering till styrelsen
- Attestordning

Arbetsordningen kan utöver ovanstående innehålla bolagsspecifika regleringar. Arbetsordning och attestordning ska ses över årligen. Om en ny styrelse tillsatts ska arbetsordning och attestordning antas vid bolagets konstituerande möte.

Affärsplan och detaljbudget

För att säkerställa att bolagets arbete fungerar kräver ägaren att styrelsen utformar en affärsplan med tillhörande detaljbudget förutom ovan nämnda arbetsordning för sitt eget arbete.

Styrdokument

Styrdokument fastställda av kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen gäller också bolagen där så är tillämpligt. Kommunfullmäktiges resultatmål, inriktningsmål och Vision 2030 Skärgårdens mötesplats ska vara vägledande för bolagens verksamhet och utveckling.

Frågor av principiell beskaffenhet

Följande frågor anses vara av principiell beskaffenhet eller av större vikt och ska underställas kommunfullmäktige för godkännande innan bolagets styrelse fattar beslut:

- Ändring av aktiekapital
- Bildande av dotterbolag
- Förvärv av aktier i annat företag
- Försäljning av aktier samt ingående av avtal av principiell betydelse
- Åtgärder som innebär ny eller ändrad inriktning av verksamheten.
- Ingående av avtal och överenskommelser som medför väsentlig förändring av balansräkningen, varmed förstås 7 procent av bolagets balansomslutning.
- Ingående av avtal och överenskommelser vilka, oavsett kontraktsvärdet, är av strategisk eller principiell betydelse för kommunen.
- Upptagande av lån eller intecknande av fastighet.
- Investeringar som inte finansieras inom den löpnade verksamheten.
- Förvärv eller försäljning av fast egendom, oavsett värde, om förvärvet eller försäljningen är av strategisk eller principiell betydelse för kommunen.

Även andra frågor kan anses vara av större vikt eller principiell beskaffenhet. KIVAB har mandat att avgöra om en fråga som lyfts av ett dotterbolag är av principiell beskaffenhet.

Ärendeberedningsgång i kommunkoncernen

Ärendeberedningen inom bolagskoncernen och mellan bolagskoncernen och kommunen ska ske enligt följande:

- VD ansvarar för beredning av samtliga ärenden till bolagsstyrelsen.
- Dotterbolagsstyrelserna ansvarar för att väcka ärenden till KIVAB:s styrelse. Ärenden ska väckas i god tid så att ordinarie ärendebereidningsgång kan hållas.
- Ärenden från dotterbolagen som är av principiell beskaffenhet och ska behandlas i kommunfullmäktige ska beredas av KIVAB:s styrelse.
- I enlighet med kommunfullmäktiges arbetsordning väcker KIVAB ärendet och överlämnar beslutsunderlag för beredning till kommunstyrelsen, inför behandling i kommunfullmäktige.

Kommunikation, varumärke och grafisk profil

Bolagen omfattas av kommunens grafiska profil som är en del av Värmdö kommun som varumärke. Detta innebär att kommunens logotyp ska finnas med på lämpliga platser i syfte att stärka kommunens identitet och synliggöra kommunen som ägare. Det innebär också att bolagen ska samråda med kommunens kommunikationschef vid offentliga publiceringar och kampanjer som kan komma att ha betydelse för kommunens varumärke som helhet. Samråd ska även ske vid betydande uppdateringar och förändringar av exempelvis webbplats och/eller estetiska- samt varumärkesbärande element.

Insyn för kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har uppsiktsplikt över koncernen och har därmed rätt att löpande ta del av bolagets handlingar och räkenskaper samt rätt att i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet. Bolagen ska därför lämna information om verksamheten i form av delårsrapporter, årsredovisning och protokoll på efterfrågan från kommunstyrelsen.

Verksamhetsplanering och rapportering

Dotterbolagen ansvarar för att fortlöpande hålla KIVAB informerat om sin verksamhet och ska skyndsamt underrätta KIVAB så snart betydande avvikelser från planer eller budgetar föreligger.

Bolagen ska i sin planering utgå från kommunens direktiv och tidplan för budgetprocess, rapportering av bokslut, delårsrapport och övrig information som ska lämnas till ägaren.

Årsredovisning

Bolagens styrelser ska årligen upprätta en årsredovisning som ska innehålla en

förvaltningsberättelse samt balans- och resultaträkning (se 2 kap. 1 § ÅRL).

I förvaltningsberättelsen ska framgå hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av ändamålet med bolagets verksamhet. Här redogörs för hur väl bolaget uppfyller ändamålet med verksamheten och kommunens mål samt bolagets ekonomiska resultat. Berättelsen ska även innehålla en samlad analys av bolagsstyrelsens effektivitet.

Förvaltningsberättelsen ska även innehålla sådan information som är relevant för lekmannarevisorernas granskning liksom för kommunstyrelsens uppsikt och beslut enligt ovan. Förvaltningsberättelsen ska bland annat innehålla redogörelser för hur styrelsen säkerställer:

- ändamålsenlig verksamhet och ekonomiskt tillfredsställande ekonomiska resultat,
- god kvalitet i rapporteringen om verksamhet, ekonomi och internkontroll,

Vidare bör framgå:

- hur styrelsearbetet bedrivits, inkluderande eventuell arbetsfördelning,
- om utvärdering av styrelsen och verkställande direktören genomförts,
- om styrelseledamöterna, verkställande direktören eller personer närstående dessa har uppdrag, aktier, andelar eller andra intressen i företag som bolaget har affärsförbindelser med eller som är verksamt i samma bransch som bolaget samt
- vilka ärenden som bolaget överlämnat till kommunfullmäktige att ta ställning till.

Årsredovisning med förvaltningsberättelse ska tillsändas kommunstyrelsen senast den 31 mars varje år.

Internkontroll

Bolagsstyrelsen ska årligen upprätta en plan för internkontrollen i bolaget. I denna ska bolagsstyrelsen beskriva de risker som identifierats och som kan påverka måluppfyllelse, ekonomiskt resultat, regelefterlevnad eller kvalitet samt hur dessa risker förebyggs.

Rapport över den interna kontrollen, innehållande bedömning och uppföljning av identifierade risker, ska tillsammans med årsredovisning tillsändas kommunstyrelsen senast den 31 mars varje år.

Granskningsrapport

Det åligger bolagets lekmannarevisorer att årligen i sin granskningsrapport särskilt yttra sig om huruvida bolaget bedrivits på ett ändamålsenligt sätt utifrån det syfte som angivits i bolagsordning

och i detta ägardirektiv, liksom de kommunala befogenheter som utgör ram för verksamheten. Lekmannarevisorn ska snarast uppmärksamma kommunstyrelsen om bolaget brister i de avseenden som nämnts ovan.

Lön, pensionsvillkor och övriga villkor

Bolagsstyrelsen ansvarar för att, i samråd med VD för KIVAB, tillsätta VD eller ställföreträdande VD. Lön och övriga anställningsvillkor fastställs av styrelsen i dotterbolag, efter samråd med VD i KIVAB. Lön för övriga ledande befattningshavare i bolaget fastställs av styrelsens ordförande efter förslag från VD.

Lönesättningen sker enligt tvåstegsprincipen, vilket innebär att överordnad chef på alla nivåer godkänner lönesättningen på förslag från lönesättande chef. I övrigt styrs lönesättningen av kollektivavtal och Värmdö kommuns personalpolicy.

VD i dotterbolag ska, liksom andra chefer i kommunen, ha ett årligt utvecklings- och lönesamtal. För detta fordras en systematisk uppföljning av VD:s resultat och ledarskap utifrån i förväg definierade kriterier. Utvärdering av VD i dotterbolag ska göras av både dotterbolagets styrelse och VD i KIVAB som underlag för utvecklings- och lönesamtal. Bolagsstyrelsen, genom styrelsens ordförande, ansvarar för att utvärdering och lönesättning av VD sker i samråd med VD i KIVAB och för att bolaget har en strategi för kompetensförsörjning.

Särskilda ägardirektiv

De särskilda ägardirektiven är individuella för respektive bolag och anger riktning, ramar och mål för det specifika bolaget med utgångspunkt från det kommunala ändamålet. Direktiven är bindande för bolaget och dess ledning. Utarbetande av och beslut om ägardirektiv för delägda bolag sker tillsammans med övriga ägare. Ägardirektiven är strukturerade på likartat sätt för samtliga bolag och ska innehålla följande rubriker:

Rubrik	Innehåll
Ändamålsdirektiv	Kommunala ändamålet anger varför kommunen äger bolaget och finns skrivet i bolagsordningen som är beslutad av kommunfullmäktige. Varje bolag ska i sina respektive ägardirektiv ha en konkret beskrivning av ändamålet.
Verksamhetsdirektiv	Med utgångspunkt i ändamålsdirektivet formuleras vilka särskilda uppgifter/mål bolaget har och vilka restriktioner i verksamheten

	som ägaren vill ange.
Ekonomiska direktiv	Ekonomiska direktiv anger mål som vilken lönsamhet och självfinansieringsgrad bolaget förväntas ha utifrån ägarens krav och förväntningar på bolaget.
Hållbarhetsdirektiv	Bolagen ska sträva efter social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet. I respektive ägardirektiv konkretiseras hållbarhetsdirektiven utifrån bolagets verksamhet.

Tvister

Varje bolag ska vid kommuninterna avtal undvika skiljedoms klausuler. Vid tvister mellan förvaltning och kommunalt bolag eller mellan de kommunala bolagen inbördes, ska parterna genom inbördes förhandlingar söka träffa överenskommelse. Om samförstånd inte uppnås, rekommenderas parterna att utan onödigt dröjsmål hänskjuta frågan till kommunstyrelsen för särskilt förlikningsförfarande.

Ikraftträdande

Ägarpolicy och gemensamma ägardirektiv för Värmdö kommuns bolag godkänns av kommunfullmäktige och överlämnas till bolagsstämman för antagande. Ägardirektiven för delägda bolag utarbetas tillsammans med andra ägare och godkänns av kommunfullmäktige. KIVAB säkerställer att de gemensamma ägardirektiven och respektive bolags ägardirektiv antas på extra eller ordinarie bolagsstämma.